

Το Πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται
από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ)
και από Εθνικούς Πόρους
της Ελλάδας και της Κύπρου

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων, Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, ανακοινώνει ότι μέσα στο δεύτερο τρίμηνο του 2013 συνεχίστηκε η υλοποίηση των δράσεων του Έργου: «ΕΥΜΑΘΙΟΣ ΦΙΛΟΚΑΛΗΣ, Ανάδειξη Επιλεγμένων μεσοβυζαντινών μνημείων Κρήτης Κύπρου με καινοτόμες μεθόδους», το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, στα πλαίσια του προγράμματος διασυνοριακής συνεργασίας Ελλάδα-Κύπρος 2007-2013. Το έργο εποπτεύει και συντονίζει η Αρχαιολογική Λειτουργός Α' Δρ. Ελένη Προκοπίου.

Μέσα από το πρόγραμμα αυτό εκτελούνται από τον Ιούλιο του 2011 έργα διαχείρισης δύο μεσοβυζαντινών μνημείων της Κύπρου, που βρίσκονται σε δύο προσφυγικές κοινότητες: στην Αγία Μαρίνα Καντού και στην Παναγία της Κοφίνου.

Εντός του 2011 ολοκληρώθηκαν οι δράσεις οι οποίες αφορούσαν τις διαδικασίες Αγοράς Υπηρεσιών Εξωτερικού Εξακριβωτή για την πιστοποίηση των πληρωμών και Πρόσληψης δύο έκτακτων αρχαιολόγων, οι οποίοι ανέλαβαν και ολοκλήρωσαν την διενέργεια των ανασκαφών στον περιβάλλοντα χώρο των δύο μνημείων της Αγίας Μαρίας Καντού και της Παναγίας της Κοφίνου.

Από τον Απρίλιο του 2012 και μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2013 συνεργείο του Τμήματος Αρχαιοτήτων ανέλαβε και υλοποίησε, σε συνεργασία με τους διορισθέντες από την Μονή της Αμασγούς Μηχανικούς κ.κ. Διομήδη Μυριανθέα και Γιώργο Δημητριάδη, έργα πλήρους αποκατάστασης της ημιερειπωμένης εκκλησίας της Αγίας Μαρίας Καντού (εικ.1), μετά από επιβεβαίωση σημείων της γραφικής αποκατάστασης, και προσθήκη νέων στοιχείων, που διέλυσαν αμφιβολίες για λεπτομέρειές της, κυρίως σε σχέση με τον τρούλλο. Παράλληλα έγινε προληπτική συντήρηση των αποκαλυφθέντων ερειπίων του μετοχίου του 13^{ου}-15^{ου} αιώνα, επικαιροποιήθηκε η μελέτη διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου, ετοιμάστηκαν τα έγγραφα διαγωνισμού, ολοκληρώθηκε η διαδικασία Πιστοποίησης της Συμβατότητάς τους με την Εθνική και Κοινοτική νομοθεσία και έγινε ανοικτή προκήρυξη. Λήφθηκαν και αξιολογήθηκαν 13 προσφορές, όλη η διαδικασία ελέγχθηκε και πιστοποιήθηκε, υπογράφηκε συμφωνία και το έργο είναι σε εξέλιξη από τις 12 Ιουνίου του 2013.

Ολοκληρώθηκε επίσης μεταξύ της 20ης Μαΐου και 28ης Ιουνίου το έργο συντήρησης των σωζόμενων τοιχογραφιών της εκκλησίας (εικ. 3).

Μεταξύ Ιανουαρίου 2012 και Ιουνίου 2013 υλοποιήθηκε επίσης από συνεργείο του Τμήματος Αρχαιοτήτων το έργο αποκατάστασης της εκκλησίας της

Παναγίας Κοφίνου (εικ.2). Έγιναν εκτεταμένες εργασίες για την αποκατάσταση των τοιχοποιιών του ναού, δηλ. αφαίρεση παλαιών αρμολογημάτων, νέο αρμολόγημα, ενέματα ενίσχυσης στον πυρήνα της τοιχοποιίας, συρραφές ρωγμών και αντικαταστάσεις φθαρμένων λίθων, ανασκαφή κάτω από το δάπεδο του ναού, εργασίες υγρομόνωσης θεμελίων και έργα αποστράγγισης και επανακατάχωσης των ευρημάτων, νέα επιχρίσματα στις εσωτερικές επιφάνειες, τοποθέτηση νέου δαπέδου νέων λίθινων κατωφλίων και ξύλινων ανωφλίων στα δύο ανοίγματα εισόδου και δύο νέες ξύλινες θύρες, καθώς και έργα προληπτικής συντήρησης των ερειπίων περιμετρικά. Το ίδιο συνεργείο ανέλαβε και την χωματοργική προετοιμασία των έργων διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου, που θα ανατεθούν στον ιδιωτικό τομέα. Η μελέτη διαμόρφωσης επικαιροποιήθηκε, ολοκληρώθηκαν τα έγγραφα διαγωνισμού και όλο το πακέτο βρίσκεται στη Διεύθυνση των Δημοσίων Συμβάσεων για τον νενομισμένο έλεγχο και έγκριση.

Εντός του 2012 συμπληρώθηκε και η στατική μελέτη, που αφορούσε το έργο τοποθέτησης 5 ελκυστήρων, για την περίδεση του ναού στη στάθμη γένεσης των καμαρών. Έγιναν τα σχετικά έγγραφα και το έργο προωθήθηκε σε διαγωνισμό συνοπτικής διαδικασίας, έτυχε των σχετικών ελέγχων και πιστοποιήσεων, η σύμβαση έχει κατακυρωθεί και το έργο έχει παραληφθεί.

Έγινε επίσης καθαρισμός, στερέωση και συντήρηση των σωζόμενων τοιχογραφιών.

Επίσης έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες ανάθεσης των ξυλουργικών εργασιών, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η κατασκευή ξύλινων τέμπλων στα δύο μνημεία, και θυρών στην Αγία Μαρίνα Καντού, μέσα από συνοπτική διαδικασία, η οποία επίσης έτυχε όλων των σχετικών Πιστοποιητικών εγκρίσεως.

Έγιναν επίσης οι απαραίτητες συντονισμένες με τις άλλες υπηρεσίες ενέργειες (Έπαρχο Λάρνακας, Υπηρεσία Διαχείρισης ΤΚ περιουσιών, Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, Κοινοτικό Συμβούλιο Κοφίνου), για την μετακίνηση του δρόμου νοτιότερα, ώστε να προωθηθούν τα έργα διαμόρφωσης στα προβλεπόμενα όρια.

Μέχρι στιγμής έχουν δαπανηθεί ποσά ύψους 393.264,23 ευρώ και εξ αυτών έχει ήδη αποδοθεί ως ποσοστό επιχορήγησης (80%) από το Ευρωπαϊκό ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης ποσό ύψους 221.090,22 για τις δαπάνες των ετών 2011 και 2012.

Εικ.1 Αγία Μαρίνα Καντού, μετά την ολοκλήρωση των έργων αναστήλωσης του ναού και συντήρησης των ερειπίων του αρχαίου μετοχίου (13^{ος}-15^{ος})

Εικ. 2 Παναγία Κοφίνου μετά την ολοκλήρωση των έργων αποκατάστασης του ναού και προληπτικής συντήρησης των ερειπίων της πρωτοβυζαντινής φάσης

Αγία Μαρίνα Καντού: Βόρειος τοίχος, τύμπανο κεντρικού αψιδώματος. Κατά τη διάρκεια των εργασιών καθαρισμού των τοιχογραφιών με κομπρέσες ουδέτερου απορρυπαντικού.